

5. 12. 2001

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Pojem dohledu podle trestního zákona

Trestní zákon ve svém ustanovení § 26 upravuje institut podmíněného upuštění od potrestání s dohledem. Jde o institut, který se v trestním zákoně objevil na základě novely trestního zákona z roku 1997, a přinesl novou možnost, jak splnit účel trestu bez toho, aby byl vůbec trest pachateli, který byl uznán za vinného, uložen.

Trestní zákon ve svém ustanovení § 26 upravuje institut podmíněného upuštění od potrestání s dohledem. Jde o institut, který se v trestním zákoně objevil na základě novely trestního zákona z roku 1997, a přinesl novou možnost, jak splnit účel trestu bez toho, aby byl vůbec trest pachateli, který byl uznán za vinného, uložen. Poslední novela trestního zákona, jež vstupuje v účinnost 1. ledna 2002, přináší jakési doplnění tohoto institutu, a to tím, že podrobně vymezuje, co je míněno pojmem dohled.

Jen pro připomenutí lze říci, že podmíněné upuštění od potrestání s dohledem vychází z principu, že v některých případech je k nápravě pachatele dostačující ta skutečnost, že byl pachatel stíhán za spáchání trestného činu, uznán vinným a že mu hrozilo uložení trestu a jeho výkonu. Soud může podmíněně upustit od potrestání, považuje-li za potřebné po stanovenou dobu sledovat chování pachatele, a to za stejných podmínek, které jsou stanoveny pro podmíněné upuštění od potrestání. Lze tedy upustit od potrestání pachatele, který spáchal trestný čin menší nebezpečnosti pro společnost, jeho spáchání lituje a projevuje účinnou snahu po nápravě, a to jestliže vzhledem k povaze spáchaného činu a k dosavadnímu životu pachatele lze důvodně očekávat, že již projednání věci před soudem postačí k jeho nápravě.

Dohledem pro účely podmíněného upuštění od potrestání s dohledem se rozumí pravidelný osobní kontakt pachatele s úředníkem Probační a mediační služby, spolupráce při vytváření a realizaci probačního programu ve zkušební době a kontrola dodržování podmínek uložených pachateli soudem nebo vyplývajících ze zákona. Prováděním tohoto dohledu je pověřen probační úředník.

Hlavním účelem dohledu je samozřejmě zejména sledování a kontrola chování pachatele, čímž je zajišťována ochrana společnosti a snížení možnosti opakování trestné činnosti. Dále je účelem dohledu odborné vedení a pomoc pachateli s cílem zajistit, aby v budoucnosti vedl řádný život.

Trestní zákon samozřejmě v této souvislosti ukládá řadu povinností také pachateli, od jehož potrestání bylo upuštěno. Pachateli, kterému byl uložen dohled, je povinen spolupracovat s probačním úředníkem způsobem, který mu probační úředník stanoví na základě jeho probačního programu, dále je též povinen dostavovat se k probačnímu úředníkovi ve lhůtách, které mu budou tímto probačním úředníkem stanoveny a informovat svého probačního úředníka o svém pobytu, zaměstnání, dodržování soudem uložených přiměřených omezení nebo povinností a jiných důležitých okolnostech pro výkon dohledu určených probačním úředníkem. Pachatel je povinen i umožnit vstup probačního úředníka do obydlí, ve kterém se zdržuje.

Pokud se pachatel nechová v souladu s dohledem, tedy jestliže porušuje podmínky dohledu nebo přiměřená omezení či povinnosti, informuje o tom probační úředník bez zbytečného odkladu předsedu senátu soudu, který dohled uložil. Jinak zpracuje probační úředník nejméně jednou za šest měsíců zprávu, v které informuje předsedu senátu soudu, který dohled uložil, o průběhu výkonu

dohledu na pachatelem, o plnění přiměřených omezení a povinností a o jeho poměrech.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Podmínky pro uložení trestu vyhoštění cizince](#)
- [Zamyšlení nad systémem alternativních trestů: poznámky na pozadí mezinárodní vědecké konference „Rethinking Sentencing: Are We Getting Justice Right?“](#)
- [Správné určení počátku běhu lhůty pro podání stížnosti proti usnesení soudu, kterým se nařizuje výkon trestu odnětí svobody](#)
- [Rozšiřování státní moci při implementaci acquis EU: český fenomén gold-platingu na příkladu konfiskační směrnice](#)
- [Změna způsobu určování výše peněžité pomoci obětem: Řešení všech dosavadních problémů?](#)
- [Uplatnění adhezního nároku v trestním řízení a správním řízení](#)
- [Novela § 196 trestního zákoníku: racionální korekce, nebo oslabení ochrany dítěte?](#)
- [Vybrané aspekty trestného činu podvodu podle § 209 TrZ ve světle judikatury](#)
- [Zásadní novinky v oblasti trestní odpovědnosti právnických osob v roce 2026](#)
- [Kauza Skender Bojku: Putativní nutná obrana optikou ÚS](#)
- [Novela zákona o trestní odpovědnosti právnických osob](#)